

Nr 42.

Ankom till riksdagens kansli den 19 april 1929 kl. 4 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 94 angående försäljning av vissa kronoegendomar och upplåtande av lägenheter från sådana egendomar, punkten 17.

(2:a avd.)

I en till riksdagen den 8 februari 1929 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 94, har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag föreslagit riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt i punkterna 1:o—21:o.

1:o) Beträffande de under punkterna 1—16 och 18—21 upptagna framställningarna har utskottet avgivit utlåtande den 12 april 1929, nr 36, varom utskottet härigenom velat

erinra.

2:o) Under punkt 17 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att, sedan kronoegendomen $\frac{1}{4}$ mantal Mjölsered nr 3 Bergsgården i Erska socken av Älvsborgs län uppdelats i fem i statsrådsprotokollet angivna lotter, nämligen lägenheterna Främre torpet, Åskedalen, Dammen och det å hemskiftet varande, åt Anna Johansson upplåtna området ävensom huvudgården, sagda lotter må försäljas

dels de fyra förstnämnda med arealer och till saluvärden, som i statsrådsprotokollet omförmälts, med tillägg beträffande lägenheten Åskedalen av den å en i statsrådsprotokollet omförmäld karta med ägofiguren nr 129 angivna del av väg och lägenheten Dammen av den med ägofiguren nr 223 betecknade del av samma väg, i enlighet med gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar, med skyldighet för köpare att till begagnande såsom väg upplåta nyssnämnda vägområden,

dels ock huvudgården med däri ingående å kartan med ägofiguren nr 173 angiven del av väg å offentlig auktion till den högstbjudande under de i Kungl. Maj:ts brev den 29 maj 1874 omförmälda villkor, med tillträdesrätt den 14 mars 1930 samt med skyldighet för köpare att till begagnande såsom väg upplåta det av sistberörda ägofigur omfattade området.

Av statsrådsprotokollet inhämtas, att ifrågavarande kronoegendom tidigare ingått i ett landsfiskalsboställe, vilket från och med den 14 mars 1925 in-

dragits, samt att byggnaderna å huvudgården ägas dels av kronan dels av gårdens arrendator Axel Larsson.

I en till jordbruksutskottet ingiven skrift har Larsson uttalat önskemål att erhålla hembuds rätt vid försäljning av huvudgården. Till stöd härför har åberopats dels kontrakt, utvisande bland annat att Larsson redan innan landsfiskalsbostället indragits eller från och med den 14 mars 1908 och där- efter utan avbrott innehafvt huvudgården å arrende, dels en av ordföranden i Erska sockens kommunalstämma V. Julius samt av ledamoten av riksdagens andra kammare A. Danielsson den 22 mars 1929 undertecknad handling, vari intygas, att Larsson gjort sig känd såsom en skicklig och skötsam jordbrukare samt att han på ett synnerligen förtjänstfullt sätt brukat och hävdat arrendegården.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts före- varande framställning i annan mån än att — med hänsyn till numera upp- lysta omständigheter — utskottet ansett hembuds rätt till huvudgården böra tillerkännas arrendatorn Axel Larsson.

Utskottet.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må medgiva, att, sedan kronoegendomen $\frac{1}{4}$ mantal Mjölsered nr 3 Bergsgården i Erska socken av Älvsborgs län uppdelats i fem i statsrådsprotokollet angivna lotter, nämligen lägenheterna Främre torpet, Åskedalen, Dammen och det åt hemskiftet varande, åt Anna Johansson upplåtna området ävensom huvudgården, sagda lotter må försäljas

dels de fyra förstnämnda med arealer och till salu- värden, som i statsrådsprotokollet omförmälts, med tillägg beträffande lägenheten Åskedalen av den å en i statsråds- protokollet omförmäld karta med ägofiguren nr 129 an- givna del av väg och lägenheten Dammen av den med ägofiguren nr 223 betecknade del av samma väg, i enlighet med gällande grunder för upplåtande av egna- hemslägenheter från kronoegendomar, med skyldighet för köpare att till begagnande såsom väg upplåta nyss- nämnda vägområden,

dels ock huvudgården med däri ingående å kartan med ägofiguren nr 173 angiven del av väg,

antingen till arrendatorn, Axel Larsson, för en köpe- skilling av 25,200 kronor att erläggas med en sjättedel vid tillträdet den 14 mars 1930 och en sjättedel den 14 mars varje av nästföljande fem år och under de villkor i övrigt Kungl. Maj:t kan finna lämpligt föreskriva,

eller, därest Larsson ej begagnar sig av omförmälda

medgivande att förvärva huvudgården, å offentlig auktion till den högstbjudande under de i Kungl. Maj:ts brev den 29 maj 1874 omförmälda villkor, med tillträdesrätt den 14 mars 1930 samt med skyldighet för köpare att till begagnande såsom väg upplåta det av ovanberörda ägofigur nr 173 omfattade området.

Stockholm den 19 april 1929.

På jordbruksutskottets vägnar:

C. J. JOHANSSON.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Sederholm*, *Andersson* i Fältenborg, *Boberg*, *Sjöblom*, *von Stockenström*, *Granath*, *Kropp* och *Anders Henriksson*; samt

från andra kammaren: herrar *Johansson* i Uppmälby, *Pettersson* i Bjälbo, *Hedlund* i Häste, *Svensson* i Grönvik, *Björk* i Tryde, *Gustafson* i Vimmerby, *Andersson* i Löbbo och *Pehrsson* i Bramstorp.
